

Professioneel statuut Pieter Zandt scholengemeenschap

December 2019

Het nut van een Professioneel statuut

Voor iedere werknemer geldt dat je beter kunt presteren wanneer je goed weet waar je aan toe bent. Zowel qua rechten als ook qua plichten. Belangrijk is om te weten waarover je zelfstandig mag beslissen naast allerlei thema's waarop je wel invloed kunt uitoefenen maar geen beslissingsbevoegdheid hebt. In een Professioneel statuut worden deze zaken vastgelegd. Die duidelijkheid is goed voor elk beroep. Zeker ook voor docenten omdat zij te maken hebben met een veelheid van belangen. Het belang van overheid en samenleving, gezin, kerk en school, team en vakgroep. En niet te vergeten het eigen belang om goed te kunnen en te blijven functioneren en voldoening te putten uit je arbeid.

De noodzaak tot het hebben van een Professioneel statuut

Het hebben van een Professioneel statuut is niet vrijblijvend. De Wet beroep leraar schrijft het namelijk voor. Het betekent concreet dat je als docent van het bestuur en de schoolleiding voldoende zeggenschap over de invulling van je werk moet krijgen om dit goed te kunnen doen, binnen de kaders van het onderwijskundig beleid van je school.

De formele basis van professioneel handelen

Naast schoolbeleid is er ook overheidsbeleid en bestaan er sectorafspraken. De daaruit voortvloeiende rechten en plichten vormen samen met het schoolbeleid de basis van waaruit de docent zijn werk mag en moet verrichten. De basis van rijkswege bestaat in ieder geval uit de Wet op het Voortgezet Onderwijs, de Wet beroep leraar en de Wet medezeggenschap scholen. Vanuit de sector geldt natuurlijk de CAO-VO. Binnen de school dienen schoolleiding en docenten loyaal uitvoering te geven aan missie en visie, afspraken en richtlijnen zoals vastgelegd in de door het CvB vastgestelde beleidsdocumenten, van Schoolprofiel en Taakbeleid tot Gedragscode en Leerlingenstatuut.

Schoolcultuur en kernwaarden

In de praktijk van alledag kennen we veel ongeschreven regels. Veelal regels die terug te voeren zijn op waarden. Zo kennen we als school een aantal kernwaarden van waaruit we ons werk doen en elkaar bejegenen. Trouw werken en liefdevol samenleven vormen de kern van onze scholengemeenschap. Dat is meer dan wettelijke verplichtingen en beleidskaders. Die vormen eerder het steigerwerk van waaruit de docenten onderwijs van waarde kunnen verzorgen. Daarbij zijn vakmanschap, bezieling en creativiteit onmisbaar. In de directe relatie tussen docenten en leerlingen moet op een uitdagende manier persoonsvorming van onze leerlingen gestalte krijgen. Daar ligt vooral de professionele ruimte van de docent. Het bieden van ruimte vraagt vanzelfsprekend ook het geven van rekenschap. Bij professionele ruimte gaat het eigenlijk om verantwoordelijkheid en eigenaarschap. Duidelijkheid daarover willen we met een Professioneel statuut bevorderen.

Opzet Professioneel statuut Pieter Zandt scholengemeenschap

We hebben allereerst het werk van de docent opgedeeld in 50 onderdelen zoals methodekeus, overgangsbeslissingen en taakbeleid en in een tabel geplaatst (3^e kolom). Bij elk onderdeel is door middel van een groen vak vervolgens de professionele ruimte weergegeven. Wanneer de docent maar weinig invloed op een aspect kan uitoefenen is er sprake van een kleine professionele ruimte (zie geel vak rechtsboven: professionele ruimte van de docent). Dat geldt bijvoorbeeld voor het staatscurriculum (vastgelegd in kerndoelen). De invloed van de docent verloopt in dit geval langs de lijn van docentencollectieven (zoals de Onderwijs-coöperatie) en een vakvereniging (zoals het Koninklijk Nederlands aardrijkskundig genootschap). Wanneer de docent veel invloed heeft op een bepaald aspect zeggen we dat de professionele ruimte groot is. Dat zie je bijvoorbeeld bij de keuze voor verrijkingsstof, de didactische werkvormen en de toekenning van een cijfer. Daarin is de docent (binnen de algemene kaders) vrij.

Alles overziende kunnen we de volgende conclusies trekken:

- 1 **onderwijs maak je samen,**
dat wil zeggen dat de meeste beslissingen binnen de school tot stand komen, in goed overleg met of na goedkeuring van team, vakgroep en/of MR
- 2 **de pedagogisch-didactische vormgeving van de les is aan de docent zelf,**
passend bij het schoolbeleid, de eigen kwaliteiten en de klassensituatie

In onderstaand overzicht wordt de professionele ruimte van de docent zichtbaar gemaakt als het gaat om: **het leren van de leerling, de eigen professionele ontwikkeling en verdere arbeidsvoorwaarden.**

Domein	Thema	Onderdeel	klein ----- Professionele ruimte van de docent ----- groot							
			Besluiten worden buiten de school genomen. De docent heeft niet meer dan indirecte invloed via 1 vakbonden VB 2 docentencollectieven DC 3 vakverenigingen VV			Besluiten worden binnen de school genomen. De docent heeft direct invloed of medezeggenschap via 1 medezeggenschapsraad MR 2 team en TL T/TL 3 vakgroep VG			De docent heeft (binnen de algemene kaders) hier eigen zeggenschap . Besluiten worden binnen de lessituatie genomen onder verantwoordelijkheid van de individuele docent zelf	
			VB	DC	VV	MR	T/TL	VG	De individuele docent	
Leren van de leerling	Leerstofkeuze	Staatscurriculum								
		PZ-aanvullingen en PZ-perspectief								
		Basisstof (longitudinale leerlijn)								
		Verrijkingstof								
	Leermiddelen	Methoden								
		Beschikbare hulpmiddelen, zoals Pc's								
		Beschikbare ondersteunings-software								
		Lokaalinrichting inclusief smartboard								
		Noodzakelijke en extra materialen								
		Didactische en pedagogische keuzes	Didactische werkvormen							
	Lesplanners									
	Huiswerkbeleid									
	Pedagogisch handelen									
	Gedragscode personeel									
	Sanctiebeleid									
	Leerlingenstatuut									
	Leerlingbegeleiding en -volgsysteem									
	Schoolondersteuningsplan									
	Bestuurlijk beleidskader									
	Prioriteitenplan									
	Toetsing, beoordeling, determinatie	PTA/PTO								
		Antwoordmodel								
		Scorevoorschrift								
		Corrigeren en beoordelen								
		Toekenning van een cijfer								
		Overgangsnormen								
		Overgangsbeslissingen								
		Centraal eindexamen								
		Correctie/becijfering CE								
	Slaag- zakregeling									
	Tijdsplanning en organisatie	Lengte van een lesuur								
		Losse lessen, blokken of dagdelen								
		Tijdsduur per vak per jaar								
		Lesplanning over het jaar/de jaren								
	Groeps-toedeling en -samenstelling	Lessenverdeling over docenten								
		Indeling klassen en clusters								
	Plaats van uitvoering van de les of leeractiviteit	Hoofd- of nevenvestiging								
		Leshuis/lesplein of compartiment								
		Lokaal of leercentrum								
		Binnen of buiten het schoolgebouw								
Buitenschoolse activiteiten										
Leren van de docent	Bevoegd en bekwaam	Bevoegdheidseisen								
		Studiefaciliteiten								
		Bekwaamheidseisen								
	Bijhouden en uitbouwen deskundigheid	Aantal beschikbare uren								
		Beschikbaar budget								
		Scholingsbeleid								
		Inhoudelijke keuzes								
Arbeidsvoorwaarden	Sectorbeleid	Cao								
	Schoolbeleid	Eigen taakbeleid								